

• ΜΗΜΑ ΕΔΔΩΗ • ΤΕΧΝΟΣ 117 • 11ος ΙΡΩΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2002
• MONTHLY EDITION • NR. 117 • 11th JUNE 2002

Εργατοϋπαλληλικό
Κέντρο
Αθήνας

E-mail: eka@otenet.gr

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

5 Ιουνίου '02

μ

ια ακόμη η **Παγκόσμια Ημέρα για το Περιβάλλον**, κατά την διάρκεια της οποίας πολλά θα επιπλωθούν που εύκολα θα ξεχασθούν την επομένη.

α

ν και τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να γίνεται συνείδηση η ανάγκη ότι, η ανάπτυξη πρέπει να έχει πλέον ειδικά χαρακτηριστικά, ακόμη δεν φθάνει ούτε από μακριά, το επίπεδο της **αειφόρου ανάπτυξης**.

π

άντως ε π ε ι δ Ἡ πρόκειται για καθοριστικής σημασίας αλλαγή στη νοοτροπία των ανθρώπων, η οποία δεν μπορεί να συμβεί από την μια στιγμή στην άλλη, το όποιο θετικό βήμα θα πρέπει να καταγράφεται, όπως επίσης θα πρέπει να καταγράφονται και τα πισωγυρίσματα αφού από αυτά μπορούμε να αντλήσουμε εμπειρίες για το μέλλον.

ϵ

κτός από τις νοοτροπίες και τις συμπεριφορές, θα πρέπει να αλλάξουν και τα παραδοσιακά εργαλεία της κλασικής οικονομίας που αξιολογούν τα επιτεύγματα και

να υιοθετηθούν νέα, τα οποία εκ των πραγμάτων, ανατρέπουν τον σημερινό τρόπο αξιολόγησης της ανάπτυξης.

η

αειφορία ωστόσο δεν μπορεί να είναι μόνο περιβαλλοντική αλλά και κοινωνική. Έτσι, για να την επιτύχουμε θα πρέπει όχι μόνο να διατηρήσουμε τους φυσικούς πόρους και να προστατεύσουμε το περιβάλλον αλλά και να καταπολεμήσουμε τη φτώχεια, να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες της τεχνολογίας στην κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων, να διασφαλίσουμε την πρόσβαση σε καθαρό νερό για χιλιάδες στερημένους συνανθρώπους μας όπου γης, να προάγουμε σωστές καταναλωτικές συμπεριφορές και πολλά άλλα.

μ

ε ή χωρίς ημέρα περιβάλλοντος, το ζήτημα της ορθολογικής διαχείρισης αυτού που “**δανειστήκαμε από τις επόμενες γενιές**”, θα μας απασχολεί είτε το θέλουμε είτε όχι και θα απαιτεί ριζικές αλλαγές στο όνομα πλέον της επιβίωσης.

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

- Παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος
- Ευρωπαϊκό Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Emas II)
- Η φυσική κληρονομιά της χώρας μας
- Ημερίδες EKA

IN THIS ISSUE:

- International Day of the Environment
- Emas II
- Greek Biodiversity
- EKA Meetings

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

Οι εργαζόμενοι και η Περιβαλλοντική Διαχείριση

Το EMAS (σημαίνει οικολογική διαχείριση και έλεγχος) είναι ένα δημόσιο, ευρωπαϊκής έκτασης σήμα ποιότητας για εθελοντική περιβαλλοντική διαχείριση και επικοινωνία.

Ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις που θα ήθελαν να συμμετάσχουν στο σχήμα πρέπει να εγκαταστήσουν ένα σύστημα οικολογικής διαχείρισης να αναπτύξουν ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής δράσης, να ελέγχουν και να κοινοποιούν την περιβαλλοντική τους επίδοση. Η δουλειά και οι πληροφορίες που παρέχονται θα επικυρωθούν και θα κριθούν από ένα δημόσιο και ανεξάρτητη διαπιστευτικό ειδικό.

Το EMAS είναι ένα σήμα κατατεθέν που σημαίνει:

- Συμμόρφωση με τη νομοθεσία.
- Ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων.
- Σωστή και αληθινή επικοινωνία.

Στόχος η καλή περιβαλλοντική επίδοση.

ΠΙΑΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Ο οργανισμός* θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων αποτελεί κινητήριο δύναμη και προϋπόθεση για συνεχείς και επιτυχείς περιβαλλοντικές βελτιώσεις, καθώς και βασικό πόρο για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων είναι η ορθή μέθοδος επιτυχούς εδραίωσης του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχων στον οργανισμό.

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι ο όρος «συμμετοχή των εργαζομένων» περιλαμβάνει τόσο τη συμμετοχή όσο και την ενημέρωση κάθε μεμονωμένου εργαζόμενου, αλλά και των εκπροσώπων τους, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να αποτελέσει μέρος του συστήματος συμμετοχής των εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα.

Οι επαληθευτές θα πρέπει να λαμβάνουν αποδεικτικά στοιχεία ότι αυτό συμβαίνει. Τέτοια στοιχεία θα μπορούσαν να είναι, για παράδειγμα:

- Τα πρακτικά συνεδριάσεων με συνδικαλιστικές ενώσεις, συμβούλια εργαζομένων και λοιπούς οργανισμούς εκπροσώπησης εργαζομένων και λοιπές συνε-

δριάσεις εντός του οργανισμού.

- Η διαθεσιμότητα των προγραμμάτων κατάλληλης εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης.
- Η διευκόλυνση των εργαζομένων για διατύπωση προτάσεων (σύστημα βιβλίου υποβολής υποδείξεων).
- Η διαθεσιμότητα περιβαλλοντικών επιτροπών.
- Οι συνεδριάσεις μεταξύ εκπροσώπων της διοίκησης και των εργαζομένων με θέμα τις περιβαλλοντικές επιδόσεις.
- Η δημιουργία περιβαλλοντικών ομάδων ή ομάδων εργασίας ή ομάδων οι οποίες συγκροτούνται με γνώμονα την εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου.
 - Ο τακτικός αριθμός παροχής πληροφοριών προς τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους.
 - Οι επαφές μεταξύ επαληθευτή και εργαζομένων και των εκπροσώπων τους.
 - Η ενεργός ανάμιξη, πληροφόρηση και συμμετοχή μεταξύ περιβαλλοντικού υπευθύνου / εκπροσώπου της διοίκησης και εργαζομένων των εκπροσώπων τους.

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η δέσμευση, η ανταπόκριση και η ενεργός στήριξη από την πλευρά της διοίκησης αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία αυτών των διαδικασιών. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να τονιστεί η ανάγκη τροφοδότησης των εργαζομένων με τα επεξεργασμένα στοιχεία από τη διοίκηση.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει την ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης και κατάρτισης του προσωπικού σε περιβαλλοντικά θέματα. Βασική ενημέρωση και κατάρτιση θα πρέπει να παρέχεται απ' όλους τους εργαζομένους. Η κατάρτιση της διοίκησης συνιστά, επίσης, σημαντικό μέρος της διαχείρισης των αλλαγών.

Οι εργαζόμενοι που εμπλέκονται πιο άμεσα στην περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού, για παράδειγμα μέσω της συμμετοχής σε μικτές ομάδες εργασίας, θα πρέπει να αναβαθμίσουν σημαντικά τα προσόντα τους. Το έργο της

αναβάθμισης μπορεί να επεκταθεί μεταξύ άλλων, στο EMAS, στις περιβαλλοντικές πολιτικές, τις ορθές πρακτικές και τα θέματα επικοινωνίας.

ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ο οργανισμός θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι η συμμετοχή των εργαζομένων είναι σημαντική και απαραίτητη σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα στάδια από την πρώτη ημέρα έναρξης του έργου περιβαλλοντικής διαχείρισης. Συνεπώς, οι οργανισμοί θα πρέπει να φροντίσουν για την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων:

- Στη διατύπωση των περιβαλλοντικών πολιτικών του οργανισμού,
- Στην αρχική περιβαλλοντική επισκόπηση και ανάλυση των τελευταίων εξελίξεων, καθώς και στη συλλογή και επαλήθευση των πληροφοριών,
- Στην καθιέρωση και υλοποίηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου που θα συμβάλλει στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων,
- Στις περιβαλλοντικές επιτροπές για να πληροφορούνται και να υλοποιεύται η συμμετοχή μεταξύ των περιβαλλοντικών υπαλλήλων / εκπροσώπων των οργάνων διαχείρισης και των εκπροσώπων τους,
- Σε κοινές ομάδες εργασίας για το πρόγραμμα περιβαλλοντικής δράσης και τον έλεγχο του περιβαλλοντικού έργου,
- Στην επεξεργασία των περιβαλλοντικών δηλώσεων.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥΣ

Ο οργανισμός θα πρέπει να φροντίσει να υπάρχουν απλοί τρόποι, ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να διατυπώνουν προτάσεις για τη βελτίωση του περιβάλλοντος. Αυτό θα μπορούσε, για παράδειγμα να γίνει με τη δημιουργία θυρίδων υποβολής προτάσεων.

Όταν οι δράσεις που αναλαμβάνουν οι εργαζόμενοι οδηγούν σε βελτίωση των οικονομικών ή και περιβαλλοντικών επιδόσεων του οργανισμού, αυτοί πρέπει να επιβραβεύονται, με δυνατότητα προσφυγής σε οικονομικές και άλλες μορφές επιβράβευσης.

* Με τον όρο οργανισμός εννοείται οποιαδήποτε δραστηριότητα δημόσια ή ιδιωτική (βιομηχανία, υπηρεσία, εμπορική επιχείρηση, τεχνική εταιρεία κ.λπ)

Η μόναδική φυσική κληρονομιά της χώρας μας

Χλωρίδα – πανίδα – βιοποικιλότητα

Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί πάνω από 6.000 είδη φυτών. Στην Ευρώπη, μόνο η Ιβηρική χερσόνησος έχει να παρουσιάσει μεγαλύτερο αριθμό ειδών.

Η ποικιλία της βλάστησης, της χλωρίδας και της πανίδας αντικατοπτρίζεται επίσης στη μεγάλη ποικιλία των εμφανιζομένων οικοσυστημάτων, από τους ημιερημούς του φοινικοδάσους του Βαί στην Κρήτη, μέχρι τα ψυχρόβια δάση της δασικής πεύκης και της ερυθρελάτης. Η ποικιλότητα αυτή των οικοσυστημάτων εμφανίζεται σε μια μικρή σχετικά επιφάνεια.

Μεγάλο ρόλο στη βιοποικιλότητα και κυρίως στην εμφάνιση σημαντικού αριθμού ειδών φυτών και ζώων της μεσογειακής λεκάνης, στην οποία ανήκει και η Ελλάδα, έπαιξαν και οι μεταβολές του κλίματος του Πλανήτη και ιδίως η περίοδος των παγετώνων και η μετά από αυτήν. Η διάταξη των ορέων της Βαλκανικής χερσονήσου (Δειναρικές Άλπεις), αλλά και των ορέων της Ελλάδας από βορρά προς νότο επέτρεψε τη μετανάστευση πολλών ειδών νοτιότερα, με αποτέλεσμα τον εμπλουτισμό της χλωρίδας και

της πανίδας της περιοχής και την εμφάνιση πολλών υβριδίων, ιδιαίτερα στα δασικά δένδρα (ελάτη, οξύα, κ.λπ.).

Χαρακτηριστικά, τόσο των χερσαίων όσο και των υγρο-

σης της σύνθεσης και υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων, με αποτέλεσμα τη μείωση της βιοποικιλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, οδήγησαν στη διακήρυξη της Διάσκεψης του Ρίο

το 1992 και στην έκδοση της Οδηγίας 92/43 από μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Σκοπός της Οδηγίας ήταν τόσο η διατήρηση της βιοποικιλότητας στα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της προστασίας ορισμένων φυσικών τύπων οικοτόπων (habitats) κοινοτικού ενδιαφέροντος, όσο και ορισμένων ειδών φυτών και ζώων, επίσης κοινοτικού ενδιαφέροντος.

Βασικό μέσο για την επίτευξη αυτού του σκοπού αποτελεί η δημιουργία ενός δικτύου προστατευμένων περιοχών γνωστού ως «ΦΥΣΗ 2002» (Natura 2000).

Το δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000», το οποίο αποτελεί και υποχρέωση της Ελλάδας, συμβάλλει στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη προστασία των απειλούμενων ειδών, εξασφαλίζοντας την αποκατάσταση και διατήρησή τους σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο.

Φωτ.: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

πικών οικοσυστημάτων είναι ότι παρά τις έντονες ανθρώπινες επιδράσεις – οι υγρότοποι έχουν καταστραφεί τα, το ποσοστό δάσωσης ανέρχεται μόλις σε 25% και είναι από τα χαμηλότερα της ευρωπαϊκής Μεσογείου – διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά τους, δηλαδή στοιχεία της αρχέγονης σύνθεσής τους.

Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών και αλλοίω-

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΑ

«Οι ελεύθεροι χώροι της Αθήνας - Προβλήματα και προοπτικές»,

Παρασκευή 28 Ιουνίου 2002,

Αμφιθέατρο ΓΣΕΕ, Πατησίων 69 και Αινιάνος, Ώρα έναρξης 9.30

Η έλλειψη αστικού πρασίνου παράλληλα με την έλλειψη χώρων αναψυχής είναι από τα βασικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι της Αθήνας και αυτό έχει επιβεβαιωθεί και από την έρευνα πεδίου του ΕΚΑ για την ποιότητα ζωής στο λεκανοπέδιο.

Η έλλειψη αυτή επιδεινώνεται χρόνο με το χρόνο, καθώς όλο και περισσότερες χρήσεις δεσμεύουν τους εναπομείναντες χώρους, τόσο εντός του οικοδομικού ιστού της πόλης όσο και στις παρυφές της. Οι πιέσεις αυτές κλιμακώθηκαν με τα Ολυμπιακά έργα που αφορούν όχι μόνο στις αθλητικές

εγκαταστάσεις αλλά και σε άλλες οικοδομικές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις. Εποιητική πόλη απειλείται με ασφυξία καθώς δεν προσφέρει διέξοδο στους κατοίκους της για πράσινο και αναψυχή, ενώ ο πολεοδομικός ιστός αποτελεί παγίδα συσσώρευσης ρύπανσης. Το ΕΚΑ προκειμένου να αναδείξει το θέμα διοργανώνει την ημερίδα αυτή με εκπροσώπους της πολιτείας, επιστημονικών και οικολογικών οργανώσεων, της αυτοδιοίκησης κ.ά.

Οι τρεις βασικές ενότητες της ημερίδας είναι:

- Χώροι πρασίνου- Πάρκα
- Παραλία
- Ορεινοί όγκοι

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΑ

για την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας,

Παρασκευή 14 Ιουνίου 2002,

Αμφιθέατρο ΓΣΕΕ, Πατησίων 69 και Αινιάνος, Ώρα έναρξης 11:00 μ.μ.

Θέματα της ημερίδας:

- Ενημέρωση επί της Ασφαλιστικής κάλυψης του Επαγγελματικού Κινδύνου.
- Η αναγκαιότητα συγκρότησης Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας και ο ρόλος τους.
- Ενημέρωση επί της εφαρμογής της Νομοθεσίας Y & AE, του ρόλου του Τεχνικού Ασφαλείας και του Γιατρού Εργασίας.

Θα συμμετάσχουν ΕΥΑΕ και όπου δεν υπάρχουν οι υπεύθυνοι Y & AE των Σωματείων Μελών μας, η Γραμματεία Y & AE της ΓΣΕΕ, το ΕΛΙΝΥΑΕ, η Εταιρεία Ιατρικής της Εργασίας, το ΤΕΕ και ο Σύλλογος Μηχανολόγων Μηχανικών.